

Handläggare
Ewa Franzén
Telefon: 08-50814019

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Nyanlända till stadsdelen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens rapport kring situationen med nyanlända, på kort och lång sikt, och vilka utmaningar förvaltningens verksamheter står inför.

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Jeanette Holmqvist
Avdelningschef

Karin Åberg
Avdelningschef,

Sammanfattning

Alla förvaltningens verksamheter påverkas i mer eller mindre utsträckning av antalet nyanlända som kommer till stadsdelsområdet. Under hösten 2015 var det en markant ökning av antalet ensamkommande flyktingbarn vilket medförde konsekvenser främst för mottagningsenheten och utredningsenheten inom Barn och unga. Med anledning av politiskt fattade beslut anländer det nu betydligt färre nyanlända och verksamheterna inom individ och familjeomsorgens båda avdelningar står bättre rustade än under hösten. Framöver kan det dock innebära ett ökat behov av platser inom förskolan och eventuellt ökat antal barn med behov av särskilt stöd.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen Barn och unga i samarbete med övriga avdelningar.

Bakgrund

Förvaltningen har uppfattat att stadsdelsnämnden i samband med kommentarerna kring att verksamhetsplanen för 2016 godkändes önskade en rapport kring de nyanlända och vilka utmaningar verksamheterna står inför.

Ärendet

Under 2015 tog Individ och familjeomsorgen, barn och unga, emot närmare 200 ensamkommande flyktingbarn, varav merparten kom under hösten. Det innebär en hög arbetsbelastning för hela avdelningen men i synnerhet för mottagningsgruppen.

Sedan januari 2016 finns det en arbetsgrupp för ensamkommande flyktingbarn, kallad EKB-gruppen, som är organiserad under mottagningsenheten. Arbetsgruppen består av 9 handläggare, en biträdande enhetschef, en administrativ assistent samt att en mentor kommer att tillhöra gruppen. Detta innebär att förvaltningen står väl rustade i detta avseende. Under första kvartalet 2016 har det anlänt 12 ensamkommande flyktingbarn till stadsdelsområdet. EKB-gruppen har de första månaderna prioriterat att få kontroll på situationen efter den turbulenta hösten, avseende att se över skolsituationen, kontrollera att alla EKB har en god man samt att hitta nya HVB-hem där det behövdes.

Den största utmaningen är boenden för de ensamkommande barnen och ungdomarna. I första hand försöker förvaltningen att placera ungdomarna i Stockholms stads egna boenden. Dessa boenden håller ibland inte särskilt bra kvalitet och kan dessutom vara kostsamma och fullbelagda varför andra boenden ibland är att föredra. Familjevårdsenheten anställer två familjevårdsinspektörer extra för att utreda alla de jourhem, cirka 100 stycken, där de ensamkommande barnen har placerats. Dessa jourhem är först utredda av de företag förvaltningen har anlitat varför familjevårdsenheten inte behöver göra hela utredningsarbetet.

Inom Individ och familjeomsorgen vuxna har det stora antalet nyanlända hittills inneburit att flera familjer som bott i eget boende (EBO) blivit aktuella på förvaltningen när boendet inte längre fungerat och de blivit bostadslösa. För dem har förvaltningen ordnat med boende. Vissa av dem som valt eget boende blir inte heller självförsörjande med sin etableringsersättning då deras osäkra boenden inte ger rätt till kompletterande bostadsbidrag.

Det har också handlat om att betala ekonomiskt bistånd i glappet mellan inflyttning i kommunen och innan etableringsåtgärder från Arbetsförmedlingen kommit i gång. Kommunen får ersättning för kostnader för ekonomiskt bistånd, men inte för handläggning/utredning/personal.

Individ och familjeomsorgen vuxna har också, inför byggandet av modulhus i stadsdelsområdet, avsatt en anställd som på halvtid

arbetat med att kartlägga föreningsverksamhet i stadsdelsområdet. Detta som ett led i arbetet med att mobilisera positiva krafter i civilsamhället som kan underlätta integreringen i det svenska samhället, för de som hänvisas till stadsdelsområdet. På sikt kommer en heltidsanställning, med koppling till Mottagningsenheten vuxna, avsättas för att ansvara för information, vägledning och hänvisning till resurser i civilsamhället, som kan underlätta de nyanländas integrering.

Beställaravdelningen för äldre, funktionsnedsatta och socialpsykiatri har avvecklat 27 lägenheter inom Enskededalens servicehus, vilket genomfördes under första kvartalet 2016. I början april 2016 hade de sista lägenheterna tomstälts. Stiftelsen Hotellhem i Stockholm (SHIS) hyr nu dessa lägenheter av fastighetsbolaget Micasa. SHIS kommer att driva ett genomgångsboende för personer som fått uppehållstillstånd i Sverige. Genomgångsboendet är ett tillfälligt boende för familjer och vuxna, under tiden som de etablerar sig i det svenska samhället och hittar en bostad på egen hand.

Förskolan berörs främst när familjer fått uppehållstillstånd och barnen ska placeras i stadsdelsområdet. Antalet barn som söker asyl är inte så stort i förskolan för närvarande. I dagsläget finns det ca 10 asylsökande barn i stadsdelsområdets förskolor och förvaltningen vet i dagsläget inte hur det kommer att se ut framöver. De barn som har rätt till förskoleplats hanteras enligt den körutin som finns i Stockholms stad.

Om antalet nyanlända barn ökar inom förvaltningens förskolor kan det innebära ett ökat behov av särskilt stöd på förskolorna utifrån de omständigheter de eventuellt haft i sitt hemland och under flykten till Sverige. Detta kan då komma att innebära ökade kostnader för förvaltningen.

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med planering av förskoleplatser för att klara förskolegarantin. Ambitionen är att det ska finnas en balans i antalet förskoleplatser och det faktiska behov som finns, då det påverkar invånarna om antalet platser är för få och förskolornas ekonomi om de har icke utnyttjade platser. Är det ett större antal personer som flyttar in i samma område kan det handla om att bygga nya förskolor, hitta tillfälliga lösningar eller bygga ut befintliga förskolor för att kunna tillgodose förskoleplatser. Detta kan då komma att innebära ökade kostnader för förvaltningen.

Inom öppna förskolan förs ingen statistik kring besökarna avseende var de kommer ifrån och således vet de sällan om de är nyanlända.

Under våren 2016 har de dock kunnat märka att flera utlandsfödda familjer, sannolikt nyanlända, har besökt öppna förskolan. Troligen behöver familjerna ha varit i Sverige en period innan de har fått kunskap om vad öppna förskolan är för något.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Inom individ och familjeomsorgens båda avdelningar har resurser tillsatts och avdelningarna står bättre rustade att möta de nyanlända som kommer. Däremot kan antalet nyanlända komma att få konsekvenser för förskoleavdelningen avseende eventuellt ökat behov av fler platser, främst då i de områden där det ska byggas modulhus. Det är även sannolikt att fler barn kommer att vara i behov av särskilt stöd, vilket i så fall genererar högre kostnader. En avgörande faktor för att kostnaderna inte ska öka är att de som flyttar in i modulhusen kan klara sin egen fördörjning genom sin etableringsersättning. Det vill säga att hyrorna för lägenheterna inte blir för höga.

Avdelningen Kultur, fritid och demokrati ser positivt på eventuell kvällsverksamhet för föreningar i Örby som vill bedriva verksamhet för och med nyanlända. Det finns en möjlighet att Örby fritidsgård eventuellt kan samverka i frågan kring personal och/eller lokaler. Dock anser avdelningen att om kontinuerlig verksamhet för nyanlända ska bedrivas bör resurser tillkomma för att anställa kompetent personal med språkkunskaper och erfarenhet av målgruppens situation och behov. Kultur, fritid och demokrati ser inte att föreningslivet ensamt bör stå för initiativen och arbetet på denna punkt, oavsett var mötesplatser och verksamheter ska ske. Kommunen har ett ansvar att stödja verksamhet av god kvalitet som behöver påbörjas inom detta område. Dessutom behöver stadsdelsförvaltningen noggrant följa den aktuella situationen för hur arbetet med nyanlända inom stadsdelsområdet fortskrider, även inom fritiden.

Förvaltningens förslag är att noggrant följa utvecklingen för att se om behoven förändras samt att vara förberedd på att omfördela resurser till förmån för förskolan.